

Ordförandes redogörelse på Ungerska Riksförbundets årsmöte
den 4 mars 2006.

Verksamhetsberättelse för år 2005.

Jag hälsar alla närvarande hjärtligt och tackar för att ni med er närvaro har ärat vår riksförenings årsmöte.

Idag slutar styrelsens treåriga uppdrag, varför jag tycker att min redogörelse bör handla om de tre gångna åren, inte enbart om förra året.

Vid flera tillfällen började jag min redogörelse med orden: "Mina damer och herrar, kära vänner, jag kan med glädje meddela: vi finns!" Det är ingen tillfällighet att jag upprepar detta meddelande, ty om vi tar i beräkning alla de – yttre och inre – negativa förhållandena som vi måste kämpa emot, då skulle redan det vara ett gott resultat att vi finns, att vi kan hålla vår verksamhet på rätt nivå. Naturligtvis kan vi inte vara nöjda med bara detta, och vi är inte heller nöjda.

Våra stadgar definierar noggrant UR-s mål och uppgifter. Det viktigaste av dem är att vår förening är paraplyorganisationen för de ungerska föreningarna i Sverige, deras intresseorganisation och koordinerande centrum. Viktiga uppgifter är vidare underlättandet för våra medlemmar att integreras i det svenska samhället, att behålla, vidareutveckla och vårda vårt modersmål och vår kultur, samt säkra förutsättningarna till föreningens aktivitet i framtiden. Utöver dessa har under senare år vårt arbete präglats av Invandrarverkets uppmaning att vi med vår aktivitet, med våra program, i ökad omfattning skall bidra till sverigeungrarnas integration i det svenska samhället. För att kunna lämna ett uttömmande referat om hur vi har utfört dessa uppgifter, skall jag från punkt till punkt redogöra för vårt arbete och för händelserna vilka på olika sätt har påverkat det.

FÖRENINGSLIV OCH MEDLEMMARNA

Till föreningsliv behövs medlemmar, till central organisation behövs medlemsföreningar. Jag kan med glädje meddela, att såväl antalet medlemsföreningar som antalet medlemmar kan betecknas som ganska stabila. Antalet föreningar ligger mellan 33 och 35, och vi har mellan 5.300 och 5.600 medlemmar.

Lika mycket som vi är glada över nya föreningars bildande, är vi ledsna över försvinnandet av en medlemsförening. Alla våra 17 distrikt är aktiva. De traditionella, allmänna föreningarna utgör grunden för ungerskt föreningsliv i Sverige. Samtidigt är arbetet som utförs av specialiserade föreningar mycket viktigt. Kulturell och social aktivitet, hjälpinsatser, arbete riktat mot gamla och mot ungdomar, modersmålsundervisning är betydligt mera framgångsrika om de utförs av föreningar specialiserade på de olika områdena. Det är glädjande att de traditionella föreningarna oftast samarbetar

med de specialiserade, på detta sätt skapas det rika och varierande föreningsliv som kännetecknar UR-s medlemmar.

Jag nämnde förut att under den senaste perioden har några – som tur är, inte många – föreningar slutat sin existens. Vi är ledsna över varje sådant fall. Men vi måste inse att, på samma sätt som det biologiska livet en gång tar slut, så kan även föreningslivet sluta, antingen pga. att dess uppgift inte längre är aktuell, eller pga. att antalet medlemmar inte längre är tillräckligt för att driva en förening. Dock har upphörandet också en annan orsak, nämligen när alla förutsättningarna föreligger till ett normalt fungerande föreningsliv: det är mänsklig småaktighet, fåfänga och obetänksamhet.

Vi har tagit upp detta tidigare, men det är viktigt att upprepa: jag ber alla delegaterna att förklara för medlemmarna att det inte kan finnas småaktighet, vi får inte sätta egennytta i första rummet. Vi är så få, att om vi tillåter sådana attityder, riskerar vi upplösningen av vår gemenskap. Vi måste förstå och förklara för alla, att i detta arbete kan endast sammanhållningen, finnandet av den gemensamma nämnaren, säkra grunden till att vi kan utföra våra uppgifter och uppnå våra mål!

Jag nämnde att antalet medlemmar ligger sedan flera år tillbaka mellan 5.300 och 5.600. Medlemmarnas ålder speglar i stort sett åldersfördelningen bland sverigeungrarna. Vi kan inte vara nöjda med siffrorna. Det största bekymret är att de aktiva medlemmarna är på väg att bli gamla. Vi har inte riktigt lyckats med att aktivera de något yngre, vilka borde utföra merparten av arbetet. Detta har givetvis också sociala orsaker, som familj och arbete, karriär, – men dessa kan inte helt motivera passiviteten. En av de viktigaste uppgifterna för de kommande åren blir att ändra på detta.

VÅRA PROGRAM

Våra program har mycket stor betydelse, ty de flesta av våra mål förverkligas genom dem. Att bevara och vårda vår kultur på modersmålet, undervisningen av våra barn i modersmålet, våra ungdomars föreningsliv, främjandet av våra medlemmars integration i Sverige – allt detta förverkligas genom våra program. Dessa är av två typer: lokala och centrala.

De lokala programmen bjuder på ett mycket stort urval, trots att det inte är en lätt uppgift att tillfredsställa alla de olika intressena och behoven – tänk bara på de olika åldersklassernas avvikande intressen! Jag kan trots detta med glädje konstatera att våra medlemsföreningar utförde ett stort arbete. Medlemmarna hade möjligheten att välja mellan klubaftnar, aktiviteter för barn och ungdom, studiecirklar, idrotts- och kulturella tillställningar, baler. Hur mycket arbete som behövs för allt detta, vet bara de som har tagit del i det. I vår riksförenings namn tackar jag för Ert underbara arbete och önskar att Gud ger er kraft, hälsa och uthållighet för att ni skall vara lika framgångsrika även i framtiden.

De centrala programmen kan också delas in i två grupper: de bjudna föredragshållarna och de centrala tillställningarna. När det gäller inbjudningarna till de centrala tillställningarna strävar vi efter att tillfredsställa de olika förväntningarna, också angående kvaliteten. Förutom de två nationella högtiderna har vi två teaterföreställningar och den mycket populära kasperteatern Mikulás [den 6-e december] i vårt program. Jag kan

konstatera att de i sin helhet motsvarar våra förväntningar såväl kvalitetsmässigt, som när det gäller medlemmarnas olika intressen.

På grund av att de centrala tillställningarna gäller hela landet, stödjer vi dem speciellt. Vi har fem sådana: två sommarläger, scouternas sommarläger, SOMIT-s läger och Ungerska Ekumeniska Kulturgruppen i Stockholm-s sommarläger. Jag går inte in på detaljer, eftersom de skall redovisas separat på detta årsmöte, men jag måste framhålla, att dessa tillställningar var också under de gångna åren av hög kvalitet, vilket jag tackar i allas våra namn och önskar för alla som var aktiva att de även i fortsättningen skall kunna vara framgångsrika.

Ett nytt inslag under de tre gångna åren har varit att såväl de lokala som de centrala tillställningarna tjänade, enligt Invandrarverkets önskan, integrationen. När vi hade fått Invandrarverkets uppmaning, tänkte vi att den slår in öppna dörrar, ty ungrarna har redan integrerats väl i det svenska samhället. Detta intygas också av studien utförd under nittiotalet vid Växjö-s högskola. Det var dock trots allt en inte obetydlig uppgift, såväl för medlemsföreningarna som för den centrala ledningen, att efterkomma Invandrarverkets önskan. Ett stort tack för alla som har förstått hur viktigt detta arbete är och som har deltagit i sammanställandet av materialet och i programmets genomförande. Detta stora samarbete kan vi tacka för att verket varje år berömmar UR-s rapporter som efterföljansvärda. Hela denna aktivitet skulle kanske bli ännu mera framgångsrik om verket skulle uppmana till integrationsprogram inte enbart de etniska organisationerna, utan även de lokala och centrala ämbetsverken, från de lokala förvaltningarna till de statliga verken – vi har nämligen inte sällan fått erfara att önskan om samarbete är ensidig.

Bland programmen refererar jag **vår riksförenings trettiårsjubileum**, vilket vi firade under år 2004. Vi försökte fira detta för oss viktiga jubileum på ett värdigt sätt. Vår avsikt var att fira inte enbart med en gala-föreställning utan också med något som visar att sverigeungrarna kan spela en viktig roll i utvecklandet av regionala och ekonomiska kontakter mellan Sverige och Ungern. Tyvärr har de ekonomiska samarbets-träffarna inte resulterat i konkreta förverkliganden, men de regionala träffarna var framgångsrika. Vi tackar de två ungerska regionerna vilka har deltagit, de svenska myndigheterna, vilka har stött tillställningarna ekonomiskt, och ett särskilt tack till ett stort antal av våra medlemmar, som har i månader arbetat för att denna serie av tillställningar skall bli lyckade.

EKONOMIN

Sedan fenicierna hade upfunnit pengarna, har pengarna varit en avgörande faktor i vårt vardagsliv. Oavsett om vi gillar det eller ej, är pengar avgörande också i UR-s liv. Vi kommer att höra en speciell ekonomisk redogörelse, här vill jag bara kalla uppmärksamheten på några viktigare fenomen. Det första och viktigaste av dessa är att det årliga statliga stödet har under de senaste decennierna **minskat med 250.000 kronor**. Detta motsvarar det dåvarande stödets tredjedel. Om vi räknar med inflationen under samma tid, kan vi konstatera att stödet idag inte kommer upp ens till hälften av det som vi fick för tio år sedan. Att vi trots detta kan fortsätta vår aktivitet utan avbräck beror på en förnuftig ekonomisk aktivitet. Vi kan vara stolta över vår ekonomiska politik, som försöker fördela det lilla som vi har så att det räcker till allt. Det räckte till de centrala aktiviteterna, till de speciella programmen, vi har kunnat stödja det lokala arbetet, har

haft pengar till vår tidskrift *Híradó*, till vår hemsida, till modersmålsundervisningen, samtidigt som vår centrala organisation fungerade och vi kunde också avbetala en avsevärd summa av lånet till huset i Kristianstad.

Vi skulle gärna ha givit mera stöd, men vi hade inte råd med mera. Tyvärr är det sannolikt, att stödet kommer att minska ytterligare, och därför anser vi det viktigt att förbereda oss på att det statliga stödet inte längre kommer att möjliggöra en normal drift.

UNGERSKA HUS

Våra två fastigheter, de Ungerska Husen i Stockholm och i Kristianstad är våra stoltheter. Tack vare arbetsamma händer, blir de allt vackrare. Deras aktivitet har, förutom den praktiska, också en ideell betydelse: de står som två bastioner. I mångas ögon betyder dessa hus detsamma som vår gemenskap. Idag kan vi konstatera att våra beslut om hur dessa hus skall arbeta, var rätta, eftersom båda husen är ekonomiskt självbärande. Förutom ekonomin har detta blivit möjligt genom några av våra medlemmar som har hand om husens skötsel – de utför arbetet bättre än om det gällde deras egna hus.

VÅRA TIDSKRIFTER OCH HEMSIDOR

Dessa har en utomordentligt viktig roll, dels som speglar av våra aktiviteter, dels som i många fall den enda informationskanalen till våra medlemmar.

Ungerska Husets i Stockholm *Híradó* införlivades förra året, efter 25 års liv med 100 nummer, med det centrala *Híradó*. Vi beklagar det av många endast "gula tidningen" kallade tidskriftens upphörande. Ungerska Husets *Híradó* var omtyckt och läst av många. Vi tackar redaktörerna för deras idoga arbete under 25 år, gratulerar till deras framgångar och ber dem att hjälpa till vid införlivandet i vår centrala tidskrift.

Pga. införlivandet kommer sedan förra året *Híradó* ut i större omfattning. För att det ökade arbetet skall kunna utföras, har vi bett ytterligare en medarbetare att medverka. Tidskriftens kvalitet visar att redaktörerna gör ett bra arbete, för vilket jag vill framföra alla våras tack.

Arbetet med vår **hemsida** har dragit ut på tiden, men till slut lyckades vi starta den. Äntligen har vi hittat någon, som verkligen installerade den och någon som sedan driver den. Hemsidans vidareutveckling blir en uppgift för den närmaste framtiden; vi måste bättre tillvarata den moderna informationsteknologins möjligheter.

Det är glädjande att många medlemsföreningar har en egen tidskrift av bra kvalitet och att nästan alla har numera en hemsida.

VÅRA KONTAKTER

Att vårda och vidareutveckla våra yttre och inre kontakter utgör en viktig del av vårt arbete. Våra kontakter såväl med de svenska, som med de ungerska myndigheterna kan betecknas som goda. De räknar med våra uppfattningar och betraktar oss i allmänhet som tillförlitliga partner.

En viktig del av vårt liv är samarbetet med den **Protestantiska Kyrkan i Sverige**. Det gäller två självständiga organisationer, vilka är dels beroende på varandra, dels kompletterar varandra. Våra medlemmar, som i stor utsträckning är också medlemmar i dessa församlingar, räknar med rätta att vi samarbetar med båda. Jag tror att de har förstått detta, vilket visas också genom vårt framgångsrika samarbete.

Våra kontakter med de **nord- och väst-europeiska ungerska riksorganisationerna** har blivit allt viktigare under de senaste 10 – 15 åren. Våra bekymmer och våra möjligheter är gemensamma, och våra ord har större tyngd om vi samarbetar.

Under de tre gångna åren har några händelser inträffat, som är lättare att bemöta tillsammans. Jag syftar i första hand på folkomröstningen i Ungern i december 2004 om medborgarskap till alla ungrare som önskar det och som bor i till Ungern gränsande länder. Bortom den känslomässiga besvikelsen, vars negativa effekter vi kommer att känna länge, har denna folkomröstning medfört vissa lärdomar, vilka måste tillvaratas.

Ett av de första problemen är att inget ord sades i kampanjen före omröstningen om ungrarna i Väst. Som om vi inte ens existerade! Detta gäller den politiska eliten såväl i Ungern som i hela Karpatenbäcken.

Den andra lärdomen är att ungrarna som lever utanför Ungerns gränser inte hade någon enhetlig uppfattning, inte heller något systematiskt genomtänkt argumentationssystem. Allting har baserats på det känslomässiga planet, och resultatet visade att detta inte är tillräckligt idag. Man måste ha en gemensam uppfattning, praktiska argument, och en god sammanhållning. Under det gångna året har vi arbetat med dessa frågor inom samman slutningen för de olika ungerska riksorganisationerna i Europa, och har kommit en bra bit på vägen till någon form av lösning.

Vid valen förra året har **UR-s styrelse delvis förnyats**. Det var naturligt att det behövdes tid till att åstadkomma ett väl fungerande arbete inom den nya styrelsen, men jag kan konstatera att denna tid var betydligt kortare än vad vi hade räknat med. Inom kort tid har styrelsens samtliga medlemmar funnit sin plats, den sortens uppgifter som passar för var och en. Jag tackar för styrelsens arbete och tackar också för medlemmarnas förtroende.

Man kan inte återge i detalj tre års arbete i en ordförandes redogörelse. Det går inte att redogöra för alla de 1200 – 1300 programmen som varje år har genomförts, inte heller kan jag tyvärr uppräknat namnen på alla dem som vi kan tacka våra framgångar för. Jag ber Er att glädjas gemensamt över våra framgångar och försöka lösa våra misslyckanden tillsammans! Endast genom gemensamt arbete kan vi förverkliga våra uppgifter och nå våra mål.

Må Gud ge oss kraft, hälsa och uthållighet, och till våra beslut vishet, för jag tror att om allt detta finns, kan vi se framtiden an med tillförsikt.

Szabolcs Bihari ordförande

Stockholm, den 4 mars 2006.

Översättning: Ferenc Gyulai, Gävle